

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Екологія (Прикордонний екологічний контроль)»

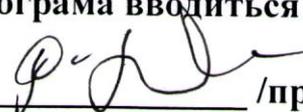
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 101 – Екологія
спеціалізацією Прикордонний екологічний контроль
галузі знань 10 – Природничі науки
Кваліфікація: бакалавр з екології, інспектор
прикордонного екологічного контролю

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Рівненського державного гуманітарного університету

Голова вченої ради
/проф. Постоловський Р.М./
(протокол № 4 від «26» квітня 2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2018 р.

Ректор /проф. Постоловський Р.М./
(наказ № 8601/01 від «21» травня 2018р.)

Рівне 2018 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 101 – Екологія
спеціалізацією Прикордонний екологічний контроль
галузі знань 10 – Природничі науки
Кваліфікація: бакалавр з екології, інспектор прикордонного екологічного контролю

Розробники програми:

1. Суходольська І.Л., к. б. н., доц.
2. Лико Д.В., д. с.-г. н., проф.
3. Логвиненко І.П., к.б.н., доц.

ВНЕСЕНО

Кафедрою екології, географії та туризму
Протокол № 5 від 10 квітня 2018 року

ПОГОДЖЕНО

Методичною комісією психолого-природничого факультету
Протокол № 2 від «24» квітня 2018 року

Профіль освітньої програми зі спеціальності 101 Екологія

II. Профіль програми бакалавра зі спеціальності 101 «Екологія» спеціалізація: Прикордонний екологічний контроль	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет Кафедра екології, географії та туризму
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр
Освітня-кваліфікація	Бакалавр з екології, інспектор прикордонного екологічного контролю
Офіційна назва освітньої програми	Екологія (Прикордонний екологічний контроль)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна, 2015
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	повна загальна середня освіта, молодший спеціаліст
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	01 вересня 2018 року до 01 вересня 2022 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.rshu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання..	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	10 Природничі науки 101 - Екологія
Орієнтація освітньої програми	<i>Теоретичний зміст предметної області. Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього</i>

	середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі природничих наук спеціальності Екологія <i>Ключові слова:</i> екологія, природокористування, охорона довкілля, організаційна, управлінська та просвітницька діяльність.
Особливості програми	Обов'язковий семестр міжнародної мобільності реалізується шляхом викладання окремих професійних дисциплін англійською мовою
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в галузях технологій захисту навколишнього середовища та природоохоронної сфери, інженерно-технологічної діяльності на промислових підприємствах, у вищих навчальних закладах, в проектних установах та науково-дослідних інститутах і лабораторіях, у природоохоронних організаціях органів державної влади та інспекційної діяльності з техногенного і екологічного нагляду.
Продовження освіти	Можливість навчання на другому (магістерському) рівні
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно орієнтоване навчання з елементами самонавчання за такими методами та технологіями як: збір, обробка та інтерпретація результатів досліджень; навички науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, презентації, практики, вхідний та вихідний модульний контроль, захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	1. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності. 2. Навички використання інформаційних і

	<p>комунікаційних технологій.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Здатність до професійного спілкування державною та іноземною мовами.</p> <p>5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.</p> <p>6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>7. Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.</p> <p>8. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>3. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>7. Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>9. Здатність до участі в розробці системи управління та поведження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та</p>

	<p>транскордонних екологічних проблем.</p> <p>13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>14. Здатність встановлювати порядок переміщення товарів через митний кордон України та здійснювати їх екологічний контроль у пунктах пропуску.</p> <p>15. Знання правових засад прикордонного екологічного контролю, екологічного правового забезпечення екологічної безпеки, юридичної відповідальності за екологічні правопорушення.</p> <p>16. Здатність проводити радіаційний та хіміко-аналітичний контроль речовин.</p> <p>17. Здатність здійснювати контроль за якістю сировини тваринного та рослинного походження, визначати фітосанітарну безпеку експортованої рослинної продукції.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Нормативний зміст за стандартом вищої освіти України підготовки бакалавра передбачає наступні програмні результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. 2. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. 3. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. 4. Аналізувати фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. 5. Застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. 6. Прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. 7. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поведження з виробничими та муніципальними відходами. 8. Формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. 9. Формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату. 10. Пояснювати соціальні, економічні та політичні

наслідки впровадження екологічних проектів.

11. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

12. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

13. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

14. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

15. Формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

16. Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

17. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.

18. Впроваджувати природоохоронні заходи та проекти.

19. Формулювати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

20. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

21. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

22. Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

23. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

24. Використовувати методи та засоби контролю об'єктів довкілля, що перетинають державні кордони України.

25. Знати зміст основних законодавчих та нормативних документів для здійснення прикордонного екологічного контролю.

26. Проводити радіаційний та хіміко-аналітичний контроль речовин.

27. Здійснювати контроль за якістю сировини тваринного та рослинного походження, визначати фітосанітарну безпеку експортованої рослинної продукції.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Якісний показник професорсько-викладацького складу випускової кафедри становить 87,5 %.
Матеріально-технічного забезпечення	Обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження
Інформаційне та навчальне методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу кафедри і 100% забезпечення навчально-методичними комплексами дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

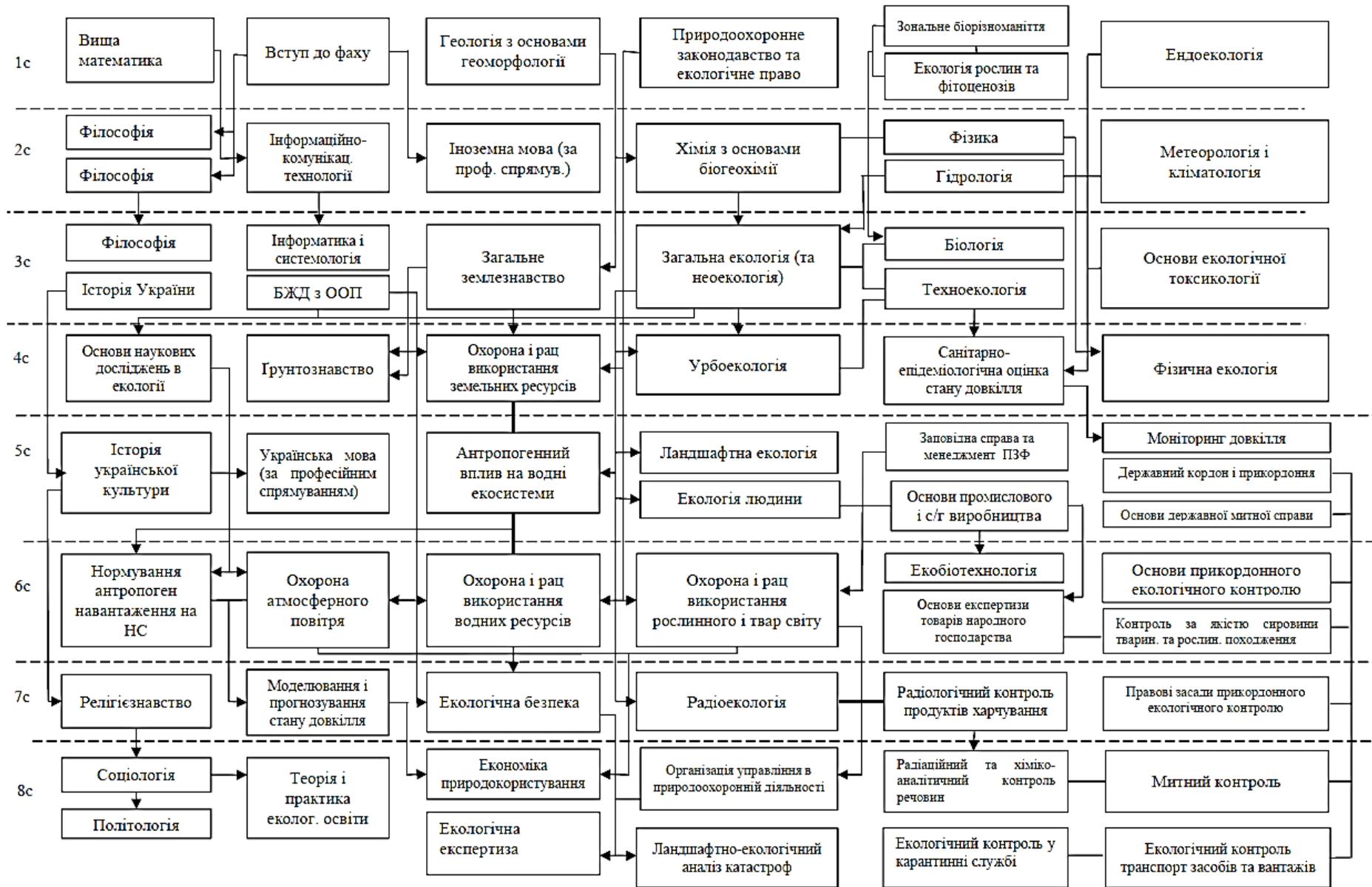
2.1. Перелік компонент

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи) практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія України	3,0	е
ОК 2	Історія української культури	3,0	е
ОК 3	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3,0	е
ОК 4	Філософія	3,0	е
ОК 5	Вища математика	6,0	з
ОК 6	Фізика	4,5	е
ОК 7	Інформатика і системологія	3,0	з
ОК 8	Іноземна мова (за проф. спрямув.)	6,0	е
ОК 9	Геологія з основами геоморфології	3,5	е
ОК 10	Гідрологія	3,0	з
ОК 11	Метеорологія і кліматологія	3,0	з
ОК 12	Ґрунтознавство	3,0	е
ОК 13	Хімія з основами біогеохімії	4,5	е
ОК 14	Вступ до фаху	3,5	е
ОК 15	Зональне біорізноманіття	3,0	з
ОК 16	Урбоекологія	3,0	е
ОК 17	Загальна екологія (та неоекологія) (Зс б/к)	7,0	е
ОК 18	Ландшафтна екологія	3,0	з
ОК 19	Екологія людини	3,0	е
ОК 20	Моніторинг довкілля	6,0	е
ОК 21	Моделювання і прогнозування стану довкілля	4,5	е
ОК 22	Техноекологія	4,5	з
ОК 23	Охорона атмосферного повітря	4,5	е
ОК 24	Нормування антропоген навантаження на НС	4,0	е
ОК 25	Екологічна безпека	4,5	е
ОК 26	Організація управління в природоохоронній діяльності	3,0	е
ОК 27	Економіка природокористування	3,0	е
ОК 28	Заповідна справа, менеджмент ПЗФ	5,0	з
ОК 29	Радіоекологія	4,0	е
ОК 30	Основи наукових досліджень в	4,0	з

	екології		
ОК 31	Екологія рослин та фітоценозів	4,5	е
ОК 32	Охорона і раціональне використання водних ресурсів	4,0	е
ОК 33	Охорона і раціональне використання земельних ресурсів	5,0	е
ОК 34	Теорія і практика екологічної освіти	3,0	з
ОК 35	Загальне землезнавство	3,0	е
ОК 36	Основи промислового і сільськогосподарського виробництва	5,0	з
ОК 37	Біологія	6,0	е
ОК 38	БЖД з ООП	3,0	з, е
ОК 39	Практика	13,5	з, з, з
ОК 40	Дипломна робота	6,0	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		171,0	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
	Вибірковий блок 1		
ВК1/ ВК2	Соціологія/Політологія	3,0	з
ВК3/ ВК4	Релігієзнавство/ Етика і естетика	3,0	з
ВК5/ ВК6	Філософія освіти/Філософія науки	3,0	з
	Вибірковий блок 2		
ВК7	Митний контроль	3,0	е
ВК 8	Санітарно-епідеміологічна оцінка стану довкілля	3,5	з
ВК 9/ ВК 10	Охорона і раціональне використання рослинного і тваринного світу / Енергетичні ресурси	3,5	з
ВК 11/ ВК 12	Екобіотехнологія/ Основи екологічного аудиту	3,0	е
ВК13/ ВК14	Ландшафтно-екологічний аналіз катастроф/ Екологічне страхування	3,0	е
ВК 15	Державний кордон і прикордоння	4,0	з
ВК 16	Інформаційно-комунікаційні технології	3,0	з
ВК 17	Основи екологічної токсикології	3,0	з
ВК 18/ ВК 19	Фізична екологія/ Екологічна хімія	3,0	з
ВК 20/ ВК 21	Ендоекологія/ Медична екологія	3,0	з
ВК 22	Екологічний контроль у карантинні службі	3,0	з
ВК 23	Основи прикордонного екологічного контролю	3,5	е
ВК 24	Основи державної митної справи	3,0	з

ВК25	Екологічний контроль транспортних засобів та вантажів	3,0	з
ВК26	Радіаційний та хіміко-аналітичний контроль речовин	3,0	з
ВК27	Правові засади прикордонного екологічного контролю	3,5	з
ВК28	Природоохоронне законодавство та екологічне право	4,5	е
ВК29	Контроль за якістю сировини тваринного та рослинного походження	4,5	з
Загальний обсяг вибірових компонент		69,0	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті вищого навчального закладу або його структурного підрозділу.</p>

Атестація випускників завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: *бакалавр з екології, інспектор прикордонного екологічного контролю.*

	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5	БК 6	БК 7	БК 8	БК 9	БК 10	БК 11	БК 12	БК 13	БК 14	БК 15	БК 16	БК 17	БК 18	БК 19	БК 20	БК 21	БК 22	БК 23	БК 24	БК 25	БК 26	БК 27	БК 28	БК 29		
ЗК 1					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•		•	•	•	•			•	•	•	•		
ЗК 2																•									•			•	•		
ЗК 3	•						•					•	•											•	•						
ЗК 4																									•	•					
ЗК 5	•	•		•																											
ЗК 6	•	•	•	•				•				•	•	•	•							•			•			•			
ЗК 7		•			•	•		•	•		•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•				•	•		•	
ЗК 8	•	•		•								•	•	•				•	•	•	•	•	•			•	•				
ЗК 9					•	•		•				•	•	•		•		•	•	•	•	•	•			•	•			•	
ФК 1									•	•	•	•	•					•	•	•	•	•								•	
ФК 2												•	•					•	•	•	•	•									
ФК 3										•				•	•				•	•	•	•				•					
ФК 4							•		•			•	•	•	•					•	•	•		•				•	•		
ФК 5								•			•	•	•	•	•		•		•	•	•	•					•	•			
ФК 6												•	•	•						•	•	•						•	•		
ФК 7								•				•	•			•	•										•				
ФК 8									•				•																		
ФК 9													•																•		
ФК 10								•		•	•		•			•															
ФК 11								•				•	•								•						•			•	
ФК 12										•			•	•									•						•		
ФК 13													•	•														•			
ФК 14							•								•	•								•	•	•	•				
ФК 15							•								•									•	•	•	•	•	•		
ФК 16								•									•			•				•	•	•	•	•		•	•
ФК 17							•		•									•		•			•	•	•	•	•			•	•

	БК 1	БК 2	БК 3	БК 4	БК 5	БК 6	БК 7	БК 8	БК 9	БК 10	БК 11	БК 12	БК 13	БК 14	БК 15	БК 16	БК 17	БК 18	БК 19	БК 20	БК 21	БК 22	БК 23	БК 24	БК 25	БК 26	БК 27	БК 28	БК 29
ПРН 1									•																•		•		•
ПРН 2																		•											•
ПРН 3								•	•		•		•				•												
ПРН 4									•				•																
ПРН 5																•													
ПРН 6											•		•																
ПРН 7											•																		
ПРН 8	•	•			•	•				•		•		•		•		•					•			•			
ПРН 9																•													
ПРН 10	•	•			•	•		•		•	•			•		•					•								•
ПРН 11									•																				
ПРН 12								•	•	•											•								
ПРН 13	•	•	•	•	•	•	•			•		•		•							•		•	•	•	•			•
ПРН 14			•	•	•	•	•			•		•		•	•		•	•	•	•		•	•	•	•	•		•	
ПРН 15									•										•	•	•		•	•	•	•		•	•
ПРН 16								•					•						•		•		•	•		•	•	•	•
ПРН 17									•																				•
ПРН 18								•	•		•								•										
ПРН 19									•	•								•			•								•
ПРН 20								•	•	•	•	•	•	•						•	•	•					•		•
ПРН 21							•			•	•			•		•	•				•								
ПРН 22	•	•	•	•	•	•						•				•	•					•	•	•	•	•		•	•
ПРН 23								•					•									•	•	•	•	•			•
ПРН 24															•								•	•	•	•			•
ПРН 25								•							•								•	•	•	•		•	•
ПРН 26								•									•			•						•			•
ПРН 27							•															•							•